

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Karla Šimky a Václava Štencla v právní věci žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, se sídlem Körnerova 219/2, Brno, zastoupený JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 1039/32, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Elektrárna Dukovany II, a. s.**, se sídlem Duhová 1444/2, Praha 4, zastoupená Mgr. Martinem Kramářem, LL.M., advokátem se sídlem Křižovnické nám. 193/2, Praha 1, **II) Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z. s.**, se sídlem Fráni Šrámka 1168/35, České Budějovice, **III) OIŽP - Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí, z. s.**, se sídlem Kubatova 1240/6, České Budějovice, proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 27. 2. 2025, čj. MPO 23256/2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2025, čj. 10 A 135/2025-197,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobce **je povinen** zaplatit osobě zúčastněné na řízení I náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **6 135 Kč** k rukám jejího zástupce Mgr. Martina Kramáře, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Osoby zúčastněné na řízení II a III **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Územním rozhodnutím ze dne 30. 10. 2023, čj. MPO 76833/23/423-SÚ, žalovaný na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení I (dále též stavebník) umístil soubor 16 staveb nazvaný „*Napojení NJZ EDU na dopravní infrastrukturu*“ tvořících hlavní záměr „*Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany*“, povolil kácení dřevin ve vztahu k umístěným stavbám a uložil provést náhradní výsadbu. V této věci tedy jde o „vedlejší záměr“ spočívající v (prvostupňovém rozhodnutí blíže specifikované) úpravě silnic II/152 a III/15249, napojení účelových komunikací na tyto silnice, úpravě stávajících sjezdů a přeložce vodovodu VAS na silnici II/152.

[2] Ministr průmyslu a obchodu v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl rozklady podané žalobcem, osobou zúčastněnou na řízení II a spolky Jihočeské matky, z.s., se sídlem Karla Buriana 1288/3, České Budějovice, a Umweltschutzorganisation GLOBAL 2000, se sídlem Neustiftgasse 36, Vídeň, Rakouská republika. Proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu brojil žalobce žalobou k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl.

[3] K požadavku žalobce na uložení podmínky spočívající ve vypracování plánu monitoringu stavu životního prostředí městský soud uvedl, že správní orgány nepochybily, pokud tomuto návrhu nevyhověly. Žalobce neuvedl žádné konkrétní odborné ani věcné důvody, které by nezbytnost této nové podmínky odůvodňovaly, nevymezil, jaké složky životního prostředí mají být podle jeho názoru monitorovány nad rámec již stanovených podmínek, a nevysvětlil cíle ani obsah plánu monitoringu. Městský soud poukázal na to, že prvostupňové rozhodnutí obsahovalo rozsáhlý soubor podmínek týkajících se monitoringu a ochrany jednotlivých složek životního prostředí po celou dobu existence záměru včetně fáze realizace a žalobce netvrdil, jaká další složka by měla být chráněna, a konkrétně neargumentoval, proč stávající podmínky jeho požadavku nevyhoví. Městský soud uzavřel, že námitka byla správními orgány řádně a přezkoumatelně vypořádána a nedošlo k porušení § 3 ani § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

[4] Podle městského soudu posoudil žalovaný správně, že závazné stanovisko Krajské hygienické stanice Jihlava (KHS) ze dne 10. 8. 2020, potvrzené stanoviskem ministerstva zdravotnictví, bylo vydáno v souladu se zákonem, a nebylo třeba vyžádat nové závazné stanovisko lépe odpovídající žalobcovým představám. Podmínka týkající se kontroly kvality vody u přeložky vodovodu je logická a proveditelná již ve fázi územního řízení a předložení aktuální hlukové studie žalovaný správně ponechal na fázi stavebního řízení. Požadavky žalobce na doplnění podmínek závazného stanoviska o povinnost vypracovat novou hlukovou studii nebo o podrobný harmonogram stavebních prací jsou v této chvíli nadbytečné, neboť územní rozhodnutí již obsahuje řadu podmínek upravujících organizaci výstavby a minimalizaci hlukové zátěže [zejména body 2.30 písm. a-g) a 2.31 prvostupňového rozhodnutí].

[5] Městský soud se ztotožnil se žalovaným v tom, že kácení dřevin bude možné až v okamžiku faktické realizace celé stavby. Doba kácení není podle právní úpravy omezena výlučně na mimovegetační období, právní předpisy stanoví pouze to, že kácení se provádí zpravidla v době vegetačního klidu, čemuž odpovídají požadavky stanovené žalovaným. Přísnější podmínka kácet toliko mimo vegetační období by byla v rozporu s právními předpisy. Stanovené podmínky zajistí, že stavebník bude v době realizace stavby povinen

pokračování

reflektovat aktuální poměry v dotčeném území a provede kácení tak, aby újma byla minimalizována, proto byl žalobcův návrh na konkrétní změnu podmínek nadbytečný. Námitky žalobce spočívající v ochraně živočichů, zejména hnízdících ptáků, jsou podle městského soudu nedůvodné, protože jednak se mají kácet stromy, které k hnízdění ptáků neslouží, požadavek ochrany hnízdících ptáků je také stanoven obecně zákonem o ochraně přírody a krajiny. Navíc ochrana přírody je řešena prostřednictvím jiných podmínek (biologický dozor, floristické a faunistické průzkumy). Městský soud se zabýval i požadavkem žalobce na stanovení povinnosti bezodkladně nahrazovat případný úhyn vysazených náhradních dřevin, avšak shledal, že uložená povinnost následné péče je dostatečná a že automatická povinnost výsadbu doplňovat fakticky již z podmínek vyplývá.

[6] Žalovaný nepochybil při převzetí podmínek ze závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 30. 8. 2019, č. j. MZP/2019/710/7762 (závazné stanovisko EIA), do územního rozhodnutí. Závazné stanovisko EIA představuje komplexní posouzení vlivů na životní prostředí. Z toho vyplývá, proč obsahuje tolik podmínek a proč ne všechny přímo souvisejí se záměrem v projednávané věci, tj. s dopravním napojením. Podmínky stanovené v územním rozhodnutí se mají zásadně vztahovat i k další přípravě a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby a pro stavební povolení. Jednotlivé fáze územního a stavebního řízení na sebe navazují, a je tedy vhodné, aby podmínky pro umístění stavby odpovídaly parametrům budoucího stavebního povolení umístěného záměru. Podle městského soudu se tedy nelze ztotožnit se žalobcem, podle kterého uložené podmínky mají odpovídat jen této fázi povolovacího procesu. Všechny 47 podmínek převzatých ze závazného stanoviska EIA představuje podmínky k ochraně životního prostředí a k eliminaci zásahů do něj. Je logické, že takové podmínky jsou stanoveny jednotně jak pro „hlavní“ záměr, tak i pro záměr navazující.

[7] Městský soud se též zabýval tvrzenou procesní vadou spočívající v údajně nesprávném doručování výzvy k seznámení se s podklady rozhodnutí stěžovateli. Konstatoval, že žalovaný postupoval v souladu s § 2 odst. 6 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, který ukládá individuální doručování „žadatelům“, a judikaturou NSS, podle níž se účastník, který podal rozklad, v rozkladovém řízení „vymaní z okruhu“ ostatních účastníků a má postavení obdobné žadateli. Z toho důvodu mu bylo možné a správné doručovat výzvu individuálně do datové schránky (a nikoli veřejnou vyhláškou). Žalobce tak měl od okamžiku doručení třicetidenní lhůtou k vyjádření, kterou i využil, a jeho podání ze dne 4. 12. 2024 ministr vypořádal.

II. Argumentace účastníků řízení

II.A Kasační stížnost žalobce

[8] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Namítá, že se městský soud zabýval jeho argumentací pouze formálně, nezaměřil se na její podstatu a postupoval v rozporu s judikaturou správních soudů. Proto považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný.

II.A a Návrh vypracování plánu monitoringu

[9] Stěžovatel namítá, že městský soud nesprávně aproboval nevyhovění jeho návrhu na uložení podmínky vytvoření uceleného plánu monitoringu všech složek životního prostředí během realizace záměru. Podle stěžovatele městský soud chybně odkázal na podmínky týkající se přípravy či provozu, nikoli výstavby, a neidentifikoval jedinou podmínku, která by jeho návrh skutečně nahrazovala. Navrhovaná podmínka podle městského soudu není nereálná, obdobné plány jsou běžně ukládány u jiných liniových staveb, což městský soud zcela pominul. Stěžovatel dále tvrdí, že spolky mohou své připomínky uplatnit naposledy ve stavebním řízení, a městský soud se s touto námitkou nevypořádal. Poukazuje také na nerovnost, neboť jiné podmínky vztahující se ke stavebnímu či kolaudačnímu řízení byly uloženy, jeho návrh však byl odmítnut bez věcných důvodů.

II.A b Úprava vodovodu

[10] Stěžovatel namítá, že městský soud opominul podstatu jeho výhrady vůči požadavku KHS k přeložce vodovodu a nezohlednil, že ten podle svého obsahu náleží až do fáze stavebního povolení či kolaudace, proto jej žalovaný měl odstranit. Městský soud námitku odmítl s tím, že jde o závazný požadavek KHS, který musel být převzat do územního rozhodnutí a je splnitelný. Stěžovatel však zdůrazňuje, že podle judikatury správní orgán nemusí mechanicky přebírat každý požadavek obsažený v závazném stanovisku, pokud řádně zdůvodní, že se netýká záměru či dané fáze řízení, případně že je již splněn. V této souvislosti odkazuje i na stanovisko ministra životního prostředí z 9. 10. 2024, které identifikuje řadu požadavků EIA, jež se záměru ani této fáze povolování netýkají. Stěžovatel podotýká, že splnitelnost požadavku KHS nerozporuje, avšak nesouhlasí s jeho uložení již v územním rozhodnutí, jehož účelem je vymezit podmínky umístění, nikoli podmínky pro realizaci a kolaudaci stavby. Upozorňuje rovněž, že podle § 15 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), bude muset stavebník prokázat splnění všech podmínek územního rozhodnutí již ve stavebním řízení, což činí podmínku obsahově směřující až do kolaudace fakticky neproveditelnou. Městský soud se podle stěžovatele s tímto logickým i právním rozporem vůbec nevypořádal.

II.A c Hluková studie

[11] Stěžovatel tvrdí, že některé závěry v odůvodnění napadeného rozsudku si odporují. Na jedné straně městský soud odmítá přesvědčení stěžovatele, že měla být do územního rozhodnutí vložena podmínka, aby byla alespoň ve stavebním řízení předložena aktuální hluková studie, protože nebyla požadována už v územním řízení. Na druhé straně však říká buďto, že hluková studie není potřebná vůbec, protože otázku hluku řeší proces EIA z roku 2017, nebo že její potřeba může vzejít až od KHS, takže stěžovatel se tím nemusí zabývat. Stěžovatel namítá, že studie použité v závazném stanovisku EIA jsou 8 až 9 let staré, a že mezi pořízením dokumentace EIA (2017), resp. závazným stanoviskem EIA (2019), územním rozhodnutím (2023) a rozhodnutím žalovaného (2025) uplynula dlouhá doba. Podle jeho zkušeností je běžné, že při takovém časovém odstupu má být předložena aktuální hluková studie. Považuje za logické a obvyklé, aby byla podmínka předložení aktuální hlukové studie stanovena už v územním rozhodnutí (nebyla-li součástí podkladů územního řízení), jinak nelze posoudit, zda bude dodržen veřejný zájem na ochraně zdraví a zda mají

pokračování

být uložena další ochranná opatření. Dále namítá, že se městský soud nevypořádal s výtkou, že žalovaný nezajistil nový přezkum závazného stanoviska KHS z roku 2020 a stanoviska Ministerstva zdravotnictví z roku 2024, což činí napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

II.A d Návrh na vložení nové podmínky do územního rozhodnutí

[12] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že jeho návrh na uložení nové podmínky č. 3 (tj. aby před stavebním řízením byla předložena podrobná projektová dokumentace s harmonogramem stavebních prací a zásady organizace výstavby s ohledem na dopravu, uzavírky a přístup složek integrovaného záchranného systému) je již obsažen v podmínkách 2.30 a 2.31 územního rozhodnutí. Podle stěžovatele podmínka 2.30 územního rozhodnutí vychází z požadavku č. 30 závazného stanoviska EIA, který se však netýká fáze přípravy, ale fáze realizace výstavby. To je v rozporu s jeho návrhem, aby příslušné podklady byly předloženy již ke stavebnímu řízení, v němž ještě může uplatnit připomínky. Podmínka 2.30 není časově určena tak, aby musela být splněna před vydáním stavebního povolení, a může být tedy splněna až v dokumentaci realizace stavby, ke které se stěžovatel už nemůže vyjádřit. Závěr soudu o naplnění stěžovatelova návrhu je tedy iluzorní. Podmínka 2.31 územního rozhodnutí je pouze obecné ustanovení o informování veřejnosti, neobsahuje povinnost vypracovat konkrétní podklady pro stavební řízení, s návrhem stěžovatele tedy nesouvisí. Závěry ministra životního prostředí ze dne 9. 10. 2024 podle stěžovatele potvrzují, že požadavky EIA jsou často chybně zařizovány do nesprávných fází (příprava-výstavba-provoz). Proto byla jeho snaha o přesné určení, kdy mají být podklady vypracovány, zcela oprávněná. Městský soud se nevypořádal s podstatou stěžovatelova návrhu, jehož cílem je to, aby zásady organizace výstavby a podrobná projektová dokumentace vznikly alespoň ke stavebnímu řízení, neboť to je poslední řízení, v němž se stěžovatel jako spolek může k podkladům vyjádřit. Městský soud se také nevypořádal s námitkou, že žalovaný měl zajistit nový přezkum závazného stanoviska KHS z roku 2020 a stanoviska Ministerstva zdravotnictví z roku 2024. I z tohoto důvodu je rozsudek dle stěžovatele nepřezkoumatelný. Na podporu své argumentace připomíná, že NSS v jiné věci (rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2024, čj. 9 As 110/2022-101) zrušil stavební povolení dálnice mimo jiné kvůli nedostatečnému přezkumu závazných stanovisek a formálnímu přístupu krajského úřadu i městského soudu, přičemž v této věci podle stěžovatele postupoval městský soud obdobně.

II.A e Kácení dřevin

[13] Podle stěžovatele žalovaný při povolení kácení stromů neuvedl, z jakých konkrétních podkladů vycházel, jak byly dřeviny funkčně a esteticky hodnoceny, jak byla stanovena ekologická újma a proč je výsadba ve stanoveném rozsahu přiměřená. Odůvodnění je podle něj obecné, odkazové a neumožňuje přezkum. Městský soud tyto výtky ignoroval a spokojil se s tím, že žalovaný vycházel ze stanovisek orgánů ochrany přírody, což však samostatné a konkrétní odůvodnění nenahrazuje. Odmítl požadavek, aby se kácelo až po právní moci stavebního povolení, a nevysvětlil, proč nelze stanovit povinné kácení v době vegetačního klidu (případně s úzkou výjimkou a dohledem ekodozoru). Podle stěžovatele je stávající formulace „pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby“ zcela nevymahatelná a umožňuje kácení kdykoli, což městský soud bez dalšího aproboval. Pokud by mělo dojít ke kácení v období vegetace, muselo by

být dle stěžovatele uloženo, že kácení bude předcházet podrobná kontrola zoologem, zda nedojde k nepřiměřenému zásahu do hnízdišť ptáků. Posouzení městského soudu v napadeném rozsudku nepovažuje stěžovatel za dostatečné k zajištění ochrany hnízdicích ptáků. Stejně tak městský soud odmítl uznat oprávněnost návrhu na uložení povinnosti nahradit úhyn nově vysazených dřevin, přestože sám připouští, že bez doplnění by kompenzace nebyla naplněna v plném rozsahu.

II.A f Převzetí podmínek závazného stanoviska EIA

[14] Stěžovatel namítá, že městský soud nesprávně aproboval postup žalovaného, který bez rozlišení převzal všech 47 podmínek závazného stanoviska EIA do územního rozhodnutí, ačkoliv řada z nich je pro posuzovaný záměr zcela irelevantní, buď již byly splněny, netýkají se umísťovaných konkrétních stavebních objektů, nebo náleží až do stavebního řízení či fáze provozu. Žalovaný podle něj měl povinnost rozlišit, které podmínky se věcně a časově vztahují k umísťované části záměru a k této fázi řízení, a pouze tyto do rozhodnutí převzít, ohledně ostatních podmínek bylo třeba podat konkrétní a přezkoumatelné vysvětlení. Městský soud se podle stěžovatele nevypořádal s jeho klíčovou argumentací ani s rozsáhlou judikaturou, která ukládá správním orgánům posoudit relevanci jednotlivých podmínek EIA a odůvodnit jejich převzetí či opomenutí. Tím přehlédl, že plošné vložení všech podmínek bez ohledu na jejich vztah k dílčí části záměru vede k nepřehlednosti, znemožňuje účinně navrhopvat jejich změnu v navazujících řízeních a zasahuje do práv účastníků, včetně spolků hájících životní prostředí. Městský soud porušil princip legitimního očekávání, proporcionality a požadavek na srozumitelnost a přesvědčivost rozhodnutí. Takto aprobovaná „hybridní koncepce“ podle stěžovatele odporuje ustálené judikatuře a vede k nepřezkoumatelnosti i zásahu do procesních práv účastníků řízení.

II.A g Lhůta k vyjádření se k podkladům

[15] Stěžovatel tvrdí, že sdělení žalovaného ze dne 31. 10. 2024 o možnosti vyjádřit se k novým podkladům před rozhodnutím nemohlo být účinně doručeno dnem doručení do jeho datové schránky, neboť § 2 odst. 5 (nyní 6) zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury vyžaduje doručování všem spolkům výhradně veřejnou vyhláškou. Za rozhodné doručení tak považuje až fikci doručení vyvěšením na úřední desce dne 15. 11. 2024, lhůta k vyjádření proto měla skončit až 16. 12. 2024. Postupem žalovaného byla dle stěžovatele jeho lhůta pro vyjádření zkrácena o 12 dní, čímž došlo k porušení zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury i § 36 správního řádu. Stěžovatel dále namítá, že městský soud nezohlednil jeho právní argumentaci ani předložené podklady, zejména rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 12. 2024, čj. 38 A 4/2024-67, podle něhož je § 2 odst. 5 (nyní 6) zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury ustanovením speciálním a doručování spolkům do datové schránky vylučuje. Podle stěžovatele je závěr městského soudu, který přenesl judikaturu k obecné stavební úpravě i na řízení podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, v rozporu s účelem tohoto zákona i s principem předvídatelnosti. Městský soud podle stěžovatele nevypořádal stěžejní žalobní body a opakuje tak pochybení, pro něž NSS již v jiné jeho věci rozsudek městského soudu zrušil.

II.A h Poučení o kasační stížnosti

pokračování

[16] Stěžovatel taktéž rozporuje poučení, kterého se mu dostalo v napadeném rozsudku, v němž městský soud poučil účastníky řízení a osoby zúčastněné na řízení toliko o možnosti podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. V poučení však dle stěžovatele chybí informace, že územní řízení probíhalo podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, a proto nelze podat blanketní kasační stížnost. Nutnost poučení o této skutečnosti dovozuje z rozsudku NSS ze dne 12. 8. 2024, čj. 6 As 125/2024-76, č. 4642/2024 Sb. NSS.

II.B Vyjádření žalovaného

[17] Podle žalovaného stěžovatel v kasační stížnosti opakuje své původní žalobní námitky a nově namítá pouze údajnou vadu poučení rozsudku, aniž by přinesl novou relevantní argumentaci. Tvrdí zejména, že žalovaný měl do územního rozhodnutí zakotvit plán monitoringu složek životního prostředí, což však žádný dotčený orgán nepožadoval a stěžovatel nevymezil jeho konkrétní účel ani obsah. Stěžovatel dále namítá nesprávné vypořádání otázek hluku a veřejného zdraví, ač Ministerstvo zdravotnictví vydalo revizní stanovisko, podle něhož mají stěžovatelem požadované podmínky náležet až do stavebního řízení. Problematika kácení dřevin je dostatečně vyřešena závaznými stanovisky orgánů ochrany přírody, přičemž časový aspekt byl náležitě vysvětlen a odůvodněn. Stěžovatel rovněž polemizuje s postupem při zahrnutí podmínek závazného stanoviska EIA do územního rozhodnutí, aniž by doložil, jak by tím byla dotčena jeho hmotná či procesní práva. Konečně tvrdí, že lhůta k vyjádření v rozkladovém řízení byla nepřiměřeně krátká, ačkoli ze spisu vyplývá, že měl možnost se se všemi podklady řádně seznámit. Stejně tak nebyl nijak dotčen poučením v napadeném rozsudku.

II.C Vyjádření osoby zúčastněné na řízení I

[18] Osoba zúčastněná na řízení I (OZNŘ I) namítá, že kasační stížnost je nepřehledná, nekonkrétní a opakuje veškeré žalobní body, třebaže se při argumentaci zaměřuje jen na některé z nich. Stěžovatel pouze polemizuje s hodnocením, které bylo opakovaně a podrobně přezkoumáno několika orgány a následně i městským soudem. Stěžovatel též neodůvodnil své požadavky na doplnění podmínek týkajících se monitoringu, hluku či kácení dřevin a jeho návrhy nemají oporu v právních předpisech ani reálný význam vzhledem k lokálnímu charakteru stavby. Osoba zúčastněná na řízení stejně tak považuje za liché námitky proti převzetí všech podmínek ze závazného stanoviska EIA a proti údajnému zkrácení lhůty k vyjádření, neboť stěžovatel své vyjádření podal včas a nebyl na právech zkrácen. Konečně má za to, že případná nepřítomnost poučení o nemožnosti podat blanketní kasační stížnost neměla žádný dopad na stěžovatelova práva. Kasační stížnost není podle něj důvodná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Úvodem je třeba zmínit, že nynější případ se týká toliko vedlejšího záměru (v podstatě dopravního napojení) ve vztahu k umístění hlavního záměru „*Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany*“, k jehož přezkumu Městským soudem v Praze a předtím ministrem průmyslu a obchodu se již NSS vyjádřil v rozsudku ze dne 31. 3. 2026, čj. 6 As 28/2026-113. Hlavní záměr byl ze své podstaty rozsáhlejší, některé otázky však jsou společné oběma řízením. NSS v rozsudku čj. 6 As 28/2026-113 rozhodoval o kasačních stížnostech dvou žalobců, jedním z nich byl i nynější stěžovatel. Jeho argumentace se v několika bodech v podstatné míře podobá kasační argumentaci uplatněné ve vztahu k hlavnímu záměru, NSS nyní proto relevantní část jejího vypořádání z rozsudku čj. 6 As 28/2026-113 převzal, případně se zohledněním specifik tohoto případu upravil a doplnil. Principálně však vychází ze závěrů, které již vyslovil v rozsudku vztahujícím se k hlavnímu záměru, neboť neshledal důvod se od nich odchýlit.

Přezkoumatelnost napadeného rozsudku

[22] NSS se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Stěžovatel opakovaně namítal, že se městský soud nevypořádal s podstatou jeho žalobní argumentace.

[23] V případě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů NSS posuzuje, zda se městský soud vypořádal se všemi v žalobě uplatněnými námitkami a zda srozumitelným způsobem uvedl, jaké skutečnosti vzal ve svém rozhodování za prokázané, kterým nepřisvědčil, jakými úvahami byl ve svém rozhodování veden, o jaké důkazy opřel svá skutková zjištění a které důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2020, č. j. 6 Afs 194/2020-51, bod 18).

[24] NSS napadený rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným neshledal. Městský soud se podrobně, strukturovaně a v úplnosti vypořádal se všemi námitkami, které stěžovatel v podané žalobě uplatnil, a to navzdory její značné nepřehlednosti. Podrobně se v předchozím řízení věcí samou zabýval také žalovaný.

[25] Argumentace stěžovatele se omezuje na zpochybnění několika podmínek územního rozhodnutí, aniž by ovšem stěžovatel hodnotil jejich znění v kontextu celého odůvodnění rozhodnutí a dalších uložených podmínek. Vypořádání námitek znesnadňuje též značná nepřehlednost kasační stížnosti (obdobně jako dříve žaloby). Stěžovatel také opakovaně odkazuje na skutkové okolnosti jiných řízení, v nichž byl účastníkem, a sice řízení, jejichž předmětem byly zejména nejružnější silniční stavby. Skutkové okolnosti každého z těchto případů byly odlišné a nelze je bez dalšího přenést na nyní posuzovaný záměr, jak městský soud v bodech 75 a 76 napadeného rozsudku vysvětlil (byť v kontextu vypořádání důkazních návrhů).

[26] NSS proto konstatuje, že se městský soud všemi námitkami i odkazy, které stěžovatel uplatnil v žalobě, podrobně zabýval. Nesouhlas stěžovatele s tímto věcným vypořádáním nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nezakládá.

III.A Plán monitoringu stavu životního prostředí

[27] Stěžovatel žádal, aby žalovaný do rozhodnutí zahrnul podmínku souhrnného

pokračování

monitoringu stavu životního prostředí. Žalovaný neshledal důvod pro uložení této podmínky, což následně potvrdil v rozkladovém řízení i ministr průmyslu a obchodu. Městský soud pochybení žalovaného neshledal s odůvodněním, že stěžovatel navzdory podmínkám podrobně vymezeným v územním rozhodnutí nespecifikoval, jakých dalších složek životního prostředí by se měl monitoring týkat, co přesně byl měl zahrnovat a jak by měl probíhat.

[28] NSS se ztotožňuje s městským soudem v tom, že stěžovatel formuloval tento požadavek pouze obecně a neuvedl, jaké další konkrétní složky životního prostředí by měly být monitorovány a jakým způsobem.

[29] Aby mohl být souhrnný monitoring v nynější věci zvažován, bylo nutno podrobně odůvodnit, proč podmínky uložené v územním rozhodnutí nepostačovaly. Stěžovatel však v této souvislosti bez bližšího odůvodnění pouze uvedl, že se uložené podmínky týkají malé části životního prostředí. S tímto argumentem se však NSS neztotožňuje, neboť je v rozporu s obsahem napadených rozhodnutí i se závazným stanoviskem EIA a závaznými stanovisky dotčených orgánů jako podklady vydaného územního rozhodnutí.

[30] Již žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí vysvětlil, proč nepovažoval za potřebné žalobcův návrh implementovat do prvostupňového rozhodnutí, a to mj. ve světle posouzení dotčených orgánů a jimi uložených podmínek. Rovněž ministr průmyslu a obchodu v této souvislosti uvedl, že ochrana životního prostředí a jeho monitoring budou dostatečným způsobem zabezpečeny na základě odkazovaných podmínek prvostupňového rozhodnutí a požadavků stanovených právními předpisy. Sám stěžovatel ostatně uznal, že se jeho požadavek na předložení plánu monitoringu týká spíše až fáze stavebního řízení a v řízení územním tento požadavek uplatnil s ohledem na princip předběžné opatrnosti.

[31] Závazné stanovisko EIA a na jeho podkladě vydané územní rozhodnutí stanoví řadu podmínek k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, jak již podrobně vysvětlil městský soud v bodech 91 a 92 napadeného rozsudku. Oproti rozsudku čj. 6 As 28/2026-113, body 111-114, nyní NSS jednotlivé podmínky plynoucí ze závazného stanoviska EIA opakovat nebude, neboť napadený rozsudek jejich detailní a strukturovaný popis obsahuje. NSS nyní může toliko konstatovat, že se ztotožňuje s analýzou podmínek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, jak ji provedl v této věci městský soud. Ač se kasační argumentace stěžovatele od věci sp. zn. 6 As 28/2026 ve vztahu k požadavku plánu monitoringu v dílčích aspektech odlišuje, nejedná se o rozdíly podstatné natolik, aby bylo třeba výrazně změnit obsah posouzení zákonnosti závěrů městského soudu a správního orgánu. Lze jen dodat, že ke stěžovatelem opakované námitce o absenci monitoringu pro fázi realizace městský soud v bodě 92 napadeného rozsudku dostatečně vysvětlil, že nastavené monitorování je natolik komplexní, že se dotýká jak fáze realizace záměru, tak i jeho budoucího užívání. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti oceňuje analýzu podmínek týkajících se veřejného zdraví a složek životního prostředí provedenou městským soudem, nicméně neshledává ji dostačující. Proti závěrům městského soudu podloženým odkazy na konkrétní body územního rozhodnutí však dostatečně konkrétně nebrojí.

[32] Z analýzy městského soudu v bodech 91 a 92 napadeného rozsudku je tedy zřejmé, že uložené podmínky pro výstavbu jaderné elektrárny jsou početné a podrobné a jsou

stanoveny za účelem zajištění ochrany jednotlivých složek životního prostředí. Je řešena ochrana vod, půdy, ovzduší i ochrana rostlin a živočichů. Na ochranu rostlin a živočichů bude dopadat činnost biologického dozoru. Zároveň v případě nálezu zvláště chráněných rostlin a živočichů bude stavebník povinen požádat o udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných rostlin a živočichů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Bude-li tato výjimka udělena, bude obsahovat další konkrétní opatření jak minimalizovat negativní zásahy do života zvláště chráněných rostlin a živočichů, včetně určení kontrolních mechanismů ze strany orgánů ochrany přírody a krajiny (viz rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2025, čj. 6 As 121/2025-62, bod 49). Prostřednictvím uložených podmínek bude také chráněno zdraví obyvatel žijících v okolí jaderné elektrárny a rovněž zajištěna povinnost informovat širokou veřejnost o vlivu jaderné elektrárny na životní prostředí.

[33] NSS proto ve shodě s městským soudem uvádí, že uložené podmínky, které je nutno hodnotit nikoli izolovaně, ale v kontextu všech dalších podmínek a jejich odůvodnění, poskytují dostatečnou a komplexní ochranu životnímu prostředí a rovněž zajišťují informování veřejnosti. Požadavek na uložení další podmínky spočívající v monitorování složek životního prostředí za účelem informování veřejnosti proto městský soud správně vyhodnotil jako nedůvodný.

III.B Úprava vodovodu

[34] Městský soud se s touto námitkou stěžovatele týkající se zařazení požadavku KHS do nesprávné fáze povolenáčního procesu náležitě vypořádal a v bodě 104 napadeného rozsudku vysvětlil, že již ve fázi územního řízení jsou v daném případě zřejmé podoba i parametry budoucího stavebního objektu. Nic proto nebrání tomu, aby byla již nyní stanovena podmínka týkající se ověření hygienických požadavků pro budoucí užívání přeložky stávajícího vodovodního potrubí, jak vyplývá z bodu 7.1 územního rozhodnutí. Toto odůvodnění stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně nezpochybňuje a omezuje se pouze na tvrzení, že je uvedená podmínka předčasná, a neměla se stát součástí územního rozhodnutí.

[35] Ze stěžovatelovy argumentace není zřejmé, jakým způsobem se tvrzené pochybení městského soudu dotýká jeho veřejných subjektivních práv. Naopak z jeho úvah spíše vyplývá, že vytýkaná vada postihuje stavebníka, neboť pro něj může představovat překážku při plnění stanovených podmínek ve stavebním řízení. Úkolem stěžovatele však není hájit zájmy stavebníka ani namítat zásahy do právní sféry někoho jiného. I pokud by se skutečně ukázalo, že nastavené podmínky způsobí stavebníkovi obtíže, bylo by primárně na něm, aby se proti nim odpovídajícími prostředky bránil. Případné komplikace při realizaci stavebního záměru tak může nést pouze stavebník, nikoli stěžovatel.

[36] Postavení stěžovatele coby účastníka správního i soudního řízení je určeno výlučně k ochraně jeho práv. Nemůže proto plnit roli strážce objektivní zákonnosti a dbát na správnost všech aspektů správního rozhodování, neboť tato úloha náleží příslušným správním orgánům (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2024, čj. 2 As 11/2023-35, body 15 a 16, a tam citovanou judikaturu).

III.C Hluková studie

pokračování

[37] Městský soud v bodech 107 až 110 napadeného rozsudku uvedl, že byť pocházejí použité podklady ohledně vlivu záměru na životní prostředí včetně vlivu hluku (jak z provozu jaderného zařízení, tak i z dopravy) z roku 2017, obsahují specifické údaje o dopravním zatížení, a to jak pro fázi výstavby, tak pro následný provoz stavby. Podle městského soudu není dán důvod se domnívat, že by později mělo docházet k podstatně vyššímu nárůstu hluku z dopravy, než s jakým tyto podklady počítají, stejně tak není důvod předpokládat, že by hodnoty hluku uváděné pro provoz stavby měly být reálně vyšší.

[38] Stěžovatel však, kromě obecných výtek směřujících ke stáří podkladů a k možným změnám právních předpisů či poměrů v území, neuvedl žádný konkrétní důvod, pro který by v tomto případě měly být podklady považovány za nepoužitelné z důvodu své údajné zastaralosti. Nepoukázal ani na konkrétní změnu právního předpisu, s nímž by se podklady dostaly do rozporu, ani na konkrétní změnu situace v území. Omezil se pouze na obecnou spekulaci, že podklady mohly pozbyt aktuálnosti, aniž by jakkoli zpochybnil úvahy městského soudu, který se otázkou stáří podkladů zabýval a přesvědčivě vysvětlil, proč v daných souvislostech nevznikají pochybnosti o jejich použitelnosti.

[39] Argumentace městského soudu není vnitřně rozporná ani proto, že následně aproboval závěr ministra a žalovaného, podle něhož bude aktuální hluková studie vypracována až pro řízení o stavebním povolení. Městský soud výslovně uvedl, že dosud předložené podklady jsou pro účely územního rozhodnutí dostatečné, a současně akceptoval závěr, že aktuální studie bude zpracována pro vyšší stupeň projektové dokumentace, tj. pro stavební povolení (až budou známy nároky na dopravní obsluhu areálu). Jinými slovy, pro fázi územního rozhodnutí lze vycházet ze starších podkladů, zatímco aktuální dokumentace bude vyžadována až později. V této úvaze NSS neshledává žádný vnitřní rozpor. Skutečnost, že stěžovatel považuje jiný postup za logičtější či obvyklejší, sama o sobě nezakládá nezákonnost nebo nepřezkoumatelnost uvedených závěrů.

III.D Návrh na uložení nové podmínky do územního rozhodnutí

[40] Městský soud v bodě 105 napadeného rozsudku uvedl, že podstata stěžovatelova požadavku na předložení podrobné projektové dokumentace (zahrnující harmonogram stavebních prací s podrobným řešením organizace výstavby s ohledem na dopravní trasy, objízdné trasy, uzavírky, oplocení apod., včetně zajištění příjezdu či průjezdu vozidel požární ochrany) před podáním žádosti o stavební povolení je dostatečně zajištěna v podmínkách pod body 2.30 písm. a)–g) a 2.31 územního rozhodnutí. V bodě 106 pak městský soud stručně shrnul, že návrh stěžovatele na doplnění podmínky je nadbytečný, neboť její podstata je již v územním rozhodnutí zohledněna.

[41] Námitka stěžovatele, že se soud dostatečně nezabýval časovým aspektem těchto požadavků, tedy otázkou, kdy přesně mají být splněny, není podle NSS opodstatněná, a to ze dvou důvodů. Jednak stěžovatel tuto námitku v žalobě nerozvedl; explicitně se jí věnuje pouze na str. 27 žaloby, kde však toliko rekapituluje obsah rozkladu. Nadto ministr průmyslu a obchodu na uvedenou námitku přímo reagoval na str. 44 napadeného rozhodnutí, když konstatoval, že požadavek zahrnout zásady organizace výstavby do dokumentace pro povolení stavby vyplývá přímo z právních předpisů (a odkázal na příslušná ustanovení). Jestliže stěžovatel na toto vypořádání v žalobě relevantně nenavázal

a omezil se na obecnou kritiku převzetí požadavků ze závazného stanoviska EIA do podmínek územního rozhodnutí, nelze městskému soudu vytýkat, že se zaměřil pouze na posouzení, zda správní orgány zachytily podstatu stěžovatelových návrhů. Za této situace lze akceptovat i případné implicitní ztotožnění se městského soudu se závěry žalovaného (pokud by snad argumentaci na str. 27 žaloby bylo možné považovat za žalobní bod). V bodě 171 napadeného rozsudku navíc městský soud dodal, že zásady organizace výstavby se vyhotovují jako součást projektové dokumentace právě již v územním řízení i na fázi realizace, v jednotlivých fázích se však liší svým rozsahem. Zásady organizace výstavby v územním řízení, které jsou obsahem správního spisu, pak odpovídají obsahu pro územní rozhodnutí.

[42] Nedůvodná je rovněž námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro údajné nevypořádání tvrzené potřeby nového přezkumu závazného stanoviska KHS ze dne 10. 8. 2020 a potvrzujícího stanoviska ministerstva zdravotnictví. Městský soud se nejprve v bodech 104 až 109 napadeného rozsudku vypořádal s věcnými námitkami proti oběma stanoviskům. Když dospěl k závěru, že nejsou důvodné, v bodě 110 doplnil, že za situace, kdy správní orgány považovaly stanovené podmínky za dostatečné, nebyly povinny vyžadovat nové závazné stanovisko. Takové posouzení je v kontextu obsahu žaloby dostačující, neboť stěžovatel brojil především proti věcnému obsahu stanovisek a požadavek jejich opětovného přezkumu spojoval právě s tím, že podle jeho názoru nebylo v dostatečné míře vyhověno jeho požadavkům.

[43] NSS není zřejmé, jak jsou konkrétně pro tento případ přenositelné závěry jeho rozsudku čj. 9 As 110/2022-101, na který stěžovatel odkazuje. V té věci šlo o přezkum stavebního povolení, přičemž problémy spočívaly v nepřezkoumatelnosti závazných stanovisek, nedostatečném ověření splnění podmínek územního rozhodnutí, aktuálnosti hlukové studie a vlivu na krajinný ráz. Skutkové okolnosti jsou však v tomto případě odlišné, zejména s ohledem na to, že předmětem přezkumu je nyní rozhodnutí územní.

III.E Kácení dřevin

[44] Stěžovatel rovněž rozporoval povolené kácení dřevin rostoucích mimo les spojené s náhradní výsadbou. NSS ve shodě s městským soudem shledal povolení kácení dřevin i podmínku náhradní výsadby jako zákonné a dostatečně odůvodněné (tvrzené absenci podkladů správních rozhodnutí se městský soud věnoval v bodech 137 až 142 napadeného rozsudku a proti tomu stěžovatel toliko opakuje svoji předchozí argumentaci). Žalovaný se náležitě vypořádal s otázkou, proč bude zapotřebí pokácet dřeviny, které se nacházejí mimo lesní pozemky. Rovněž dostatečně identifikoval dřeviny, které by měly být pokáceny. Postupoval tak plně v souladu s judikaturou (viz např. rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2024, čj. 9 As 126/2022-45, bod 52).

[45] I v této části se předmět přezkumu i kasační argumentace významně překrývají s řízením vedeným pod sp. zn. 6 As 28/2026 týkajícím se hlavního záměru. NSS však podotýká, že nyní se jedná o povolení ke kácení dřevin o obvodu kmene 80 cm a více ve výšce 130 cm nad zemí v celkovém počtu **16 ks**, přičemž územní rozhodnutí ve vztahu k hlavnímu záměru „Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“ pojednávalo o daleko větším množství dřevin stejných parametrů - **414 ks** (viz výroky územního rozhodnutí k hlavnímu záměru – XVIII. – 21 ks, XIX. – 46 ks, XX – 124 ks, XXII. – 157 ks, XXIII. – 23 ks, XXIV.

pokračování

– 19 ks, XXV. – 18 ks, XXVI. – 6 ks). Jak již NSS upozornil výše, kasační stížnost stěžovatele je značně nepřehledná, zejména ve vztahu k podmínkám kácení dřevin, a objevuje se v ní mnoho dílčích úvah, u kterých nelze jednoznačně určit, zda směřují proti některému rozhodnutí správního orgánu, závazným stanoviskům či napadenému rozsudku. NSS nyní, obdobně jako již v rozsudku čj. 6 As 28/2026-113, dospěl k závěru, že ve vztahu k povolení ke kácení jsou klíčové námitky stanovení doby možného kácení těchto dřevin a podmínek náhradní výsadby. Ohledně tohoto hodnocení nevidí důvod se odchýlit od závěrů rozsudku čj. 6 As 28/2026-113, bodů 121 až 132.

[46] Podle stěžovatele žalovaný pochybil v tom, že potvrdil možnost kácení dřevin i ve vegetačním období, což negativně zasáhne hnízdící ptáky. Městský soud však uvedené pochybení neshledal a se související částí odůvodnění jeho rozsudku se kasační soud ztotožňuje.

[47] Dle § 5 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, *kácení dřevin se provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny* (pozn.: zvýraznění podtržením provedl NSS).

[48] Ke kácení dřevin ve vegetačním období NSS v rozsudku ze dne 21. 4. 2022, čj. 10 As 533/2021-140, bod 30, vyslovil, že na „zákon o ochraně přírody a krajiny navazuje vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Podle § 5 této vyhlášky se kácení dřevin provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Ani zákon, ani vyhláška nepracují s úplným zákazem kácení mimo vegetační období, který naopak stěžovatel požaduje uložit do závazného stanoviska. To, že stěžovatelův požadavek v tomto znění nebyl přidán do závazného stanoviska, tak není vadou, která by měla vést k nezákonnosti rozhodnutí žalovaného.“

[49] V posuzovaném případě byla v územním rozhodnutí podmínka kácení dřevin rostoucích mimo les vymezena následujícím způsobem: „*Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.*“

[50] Tuto podmínku ovšem nelze vykládat tak, jak to činí stěžovatel, tedy že je tím *de facto* bez dalšího umožněno kácet dřeviny kdykoli. Takový výklad totiž neumožňuje jednak další podmínky stanovené územním rozhodnutím, jednak především zákonná ochrana volně žijících ptáků a živočichů. Při kácení dřevin (a to bez ohledu na období) je třeba respektovat ochranu živočichů vymezenou zejména v § 5, § 5a, § 5b a § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny, která se týká obecně všech živočichů a speciálně i volně žijících ptáků, a ochranu zvláště chráněných druhů živočichů.

[51] Pokud by se kácení dřevin dotklo zvláště chráněných druhů živočichů či rostlin, musí být v takovém případě zásah povolen podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pak musí stanovit přísné podmínky takového zásahu (viz již odkazovaný rozsudek NSS čj. 6 As 121/2025-62, bod 44). Dohled nad ochranou přírody provádí v takovém případě příslušný biologický dozor, který je povinen veškeré zásahy dokumentovat. Kontrola nad dodržováním všech opatření pak

náleží orgánům ochrany přírody a krajiny. Bude-li třeba udělit výjimku ze zákazů u zvláště chráněných živočichů a rostlin, musí být kontrolní činnost správních orgánů přímo vymezena i v rozhodnutí o výjimce (rozsudek čj. 6 As 121/2025-62, bod 50).

[52] Je tedy zřejmé, že přísné podmínky a kontrola, které stěžovatel vyžadoval z toho důvodu, aby se docílilo ochrany hnízdících ptáků, vyplývají přímo ze zákona o ochraně přírody a krajiny. Z uložených podmínek územního rozhodnutí vyplývá, že kácení má být realizováno především v období vegetačního klidu. Pouze vznikne-li potřeba kácení i mimo období vegetačního klidu, musí být takový postup náležitě zvážen právě s ohledem na závěry vyslovené výše. Platí totiž, že ochrana živočichů obecně a speciálně volně žijících ptáků a ochrana zvláště chráněných druhů živočichů tím není nijak dotčena a musí být vždy dodržena.

[53] Shora uvedené závěry podporuje také komentářová literatura, dle které „z přírodovědného hlediska i z interpretace § 5 odst. 1, § 5a, § 50 by kácení nemělo být, resp. nesmí být prováděno bez příslušného povolení dle § 5b či § 56 v období hnízdění savců a ptáků, kteří svým způsobem života jsou vázáni na dřeviny (doupné stromy, keřové porosty, včetně litorálních porostů). Orgán ochrany přírody by mohl v takovém případě zakročit ve smyslu § 5 odst. 1, odst. 3, dále podle § 66 či § 80, nařídit nápravné opatření podle § 86, případně uložit sankci za porušení obsahu § 5a či § 50 odst. 1 zákona.“ (STEJSKAL V., Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, str. 96).

[54] Při kácení ostatních dřevin rostoucích mimo les se tak z důležitých důvodů lze odchýlit od pravidla podle § 5 vyhlášky č. 189/2013 Sb. (kácení zpravidla v období vegetačního klidu), v takovém případě však bude namísto dbát zvýšené opatrnosti, zda tím současně nedochází k zásahu do ochrany volně žijících ptáků (§ 5a zákona o ochraně přírody a krajiny), nebo dokonce k nedovolenému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů (§ 50 téhož zákona).

[55] NSS pak ve shodě s městským soudem neshledal, že by bylo zapotřebí měnit podmínky náhradní výsadby dřevin. Žalovaný náležitě a přezkoumatelně odůvodnil, proč nepřistoupil na stěžovatelův návrh změny, který požadoval, aby se navíc doplnila podmínka obnovení výsadby dřevin v případě jejich úhynu. Tato povinnost by dle stěžovatele měla trvat po dobu pěti let, po kterou byla stanovena povinnost o vysazené dřeviny pečovat. Není navíc jasné, proč stěžovatel považuje za vadu stanovení náhradní výsadby ve větším množství, než kolik stromů se povoluje pokácet (náhradní výsadbu 70 stromů a 30 keřů nepovažuje za přiměřenou v poměru k pokácení 16 stromů a postrádá k tomu odůvodnění). Stěžovatel nekonkretizuje, proč by v tomto případě mělo mít nadhodnocení náhradní výsadby negativní vliv na životní prostředí.

[56] NSS připomíná, že již v rozkladovém rozhodnutí k tomuto požadavku ministr průmyslu a obchodu na str. 31 uvedl, že „cílem následné péče je riziko poškození či úhynu vysazených dřevin minimalizovat. Pokud by k němu přitom i přes řádně prováděnou péči došlo (a to např. i z objektivních příčin mimo vliv žadatele, typicky z důvodu přírodních vlivů či vandalismu), nelze tuto skutečnost klást k tíži žadatele, který by své povinnosti uložené mu rozhodnutím o kácení dřevin řádně plnil (na což by měly dohlížet v rámci své působnosti příslušné orgány ochrany přírody).“ Výklad městského soudu v bodě 154 napadeného rozsudku, podle kterého při jakémkoli úhynu, tj. bez ohledu na příčinu, bude mít OZNR

pokračování

I povinnost uhynulou dřevinu doplnit, hovoří ve prospěch zájmů, na jejichž ochranu stěžovatel jako environmentální spolek vystupuje, nemůže tedy do práv stěžovatele zasáhnout.

III.F Převzetí podmínek závazného stanoviska EIA

[57] Stěžovatel předně namítá, že převzetí všech podmínek závazného stanoviska EIA bez ohledu na jejich vztah k dílčí části záměru vede k nepřehlednosti, znemožňuje účinně navrhnout jejich změnu v navazujících řízeních a zasahuje do práv účastníků.

[58] NSS v rozsudku ze dne 23. 9. 2014, čj. 1 As 176/2012-140, bodech 71 a 72, uvedl, že povinností stavebního úřadu bylo zohlednit obsah stanoviska EIA a převzít do rozhodnutí takové podmínky ochrany životního prostředí, které se vážou k předmětu jím vedeného řízení. V námitkách proti takovému postupu je však třeba označit konkrétní podmínky, které ve vztahu ke konkrétní fázi provádění stavby chybí, resp. které stavební úřad skutečně opomněl zahrnout, a nelze tak ustát u obecných výtek.

[59] Klíčové je tedy zabezpečit, aby v rozhodnutí nechyběly podmínky ze závazného stanoviska, které se týkají předmětu řízení. Ostatně vadou, pro kterou NSS zrušil rozsudek krajského soudu rozsudkem ze dne 12. 8. 2024, čj. 6 As 125/2024-76, body 53-55, bylo nedostatečné posouzení toho, zda podmínky nepřevzaté ze závazného stanoviska EIA skutečně se stavbou nesouvisí.

[60] Oba výše uvedené rozsudky se týkají přezkumu stavebního povolení, nicméně vyplývá z nich toliko to, že povinností správních orgánů je zařadit do rozhodnutí podmínky závazného stanoviska EIA, které se týkají příslušné fáze schvalovacího procesu a předmětné stavby. Nelze však dospět k tomu, že by vadou (a nadto s vlivem na zákonnost rozhodnutí) bylo samo o sobě zařazení některých podmínek navíc. Vztah mezi podmínkou a stavbou (záměrem) je tedy nutné zkoumat pouze v případě namítaného nepřevzetí podmínky, která převzata být měla, nikoli naopak (při převzetí nadbytečné podmínky), jak tvrdí stěžovatel. Stěžovatel se obává, že z popsání důvodu nebudou následně podmínky týkající se až stavebního povolení zařazeny do stavebního povolení proto, že jsou obsaženy již v územním rozhodnutí, a v relevantní fázi tak proti nim nebude moci uplatnit věcné připomínky. Pokud však budou některé podmínky chybět ve stavebním povolení, může se v souladu s výše uvedenou judikaturou proti takovému nedostatku bránit právě ve stavebním řízení. Tvrzený zásah je nyní toliko hypotetický, námitka je proto nedůvodná.

[61] Městský soud nebyl povinen podrobně reagovat na judikaturu krajských soudů citovanou stěžovatelem (nevyplýval-li z ní právní názor, že je vadou převzít do rozhodnutí nadbytečné podmínky závazného stanoviska EIA), jestliže oproti tomu vystavěl svůj vlastní ucelený argumentační celek, který vypořádal stěžovatelovu argumentaci implicitně.

[62] Městský soud v bodě 169 napadeného rozsudku trefně poznamenal, že jednotlivé fáze přípravy a realizace záměru na sebe navazují, jeví se tedy jako vhodné, aby podmínky pro umístění stavby odpovídaly parametrům budoucího stavebního povolení umístěného záměru. Stěžovatel ostatně neodkázal na konkrétní právní předpis či judikaturu, která by zpochybnila závěr městského soudu, že nic nebrání zahrnutí podmínek navíc. Nelze ostatně

v tomto případě hovořit o tom, že by snad došlo k převzetí podmínek s cílem zabránit efektivní účasti stěžovatele při uplatňování jeho práv v dalších fázích řízení nezbytných k realizaci záměru.

[63] Z ostatních úvah stěžovatele také vyplývá, že namítané vady mohou postihnout stavebníka, neboť pro něj mohou představovat překážky při plnění stanovených podmínek (zejména pro nepřehlednost). Úkolem stěžovatele však není hájit zájmy stavebníka ani namítat zásahy do právní sféry někoho jiného. Pokud by se skutečně ukázalo, že nastavené podmínky způsobí stavebníkovi obtíže, bylo primárně na něm, aby se proti nim odpovídajícími prostředky bránil. Případné komplikace při realizaci stavebního záměru tak mohou tížit pouze stavebníka, nikoli stěžovatele.

[64] Jak již NSS uvedl výše, postavení stěžovatele ve správním i soudním řízení je spojeno výlučně s ochranou jeho práv. Nemůže proto plnit roli strážce objektivní zákonnosti a dbát na správnost všech aspektů správního rozhodování, neboť tato úloha náleží příslušným správním orgánům (srov. již citovaný rozsudek NSS čj. 2 As 11/2023-35, body 15 a 16).

III.G Lhůta k vyjádření se k podkladům

[65] Napadený rozsudek je v části věnující se otázce možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim přezkoumatelný. Městský soud vystavěl vlastní ucelenou argumentaci, již výslovně i implicitně reagoval na stěžovatelovy námítky. Ačkoli vycházel z judikatury, která se nezabývá přímo řízením podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, dostatečně objasnil, proč shledal individuální doručení výzvy jako počátek běhu lhůty pro vyjádření se k podkladům souladným se zákonem.

[66] K otázce správného doručování NSS témuž stěžovateli, zastoupenému stejnou zástupkyní, již v rozsudku ze dne 20. 11. 2025, čj. 3 As 39/2025-62, bodě 17, vysvětlil, že obecným principem jeho judikatury napříč různými procesními předpisy je posouzení toho, zda a kdy měl účastník možnost seznámit se s obsahem doručované písemnosti. Případné procesní pochybení spočívající v použití nesprávného způsobu doručení nemá samo o sobě vliv na účinnost doručení, byla-li písemnost účastníku fakticky doručena nezpochybnitelným způsobem a účastník se s ní seznámil.

[67] Stěžovatel nezpochybňuje, že podklady obdržel a měl možnost se s nimi seznámit a procesně účinně na ně reagovat. Tvrdí pouze, že kvůli doručení prostřednictvím datové schránky, tedy individuálně, měl kratší lhůtu pro seznámení se s podklady, než kdyby mu bylo doručováno veřejnou vyhláškou jako jiným osobám. Jak však správně konstatoval městský soud, stěžovatel měl, stejně jako ostatní účastníci, k dispozici lhůtu 30 dnů ode dne doručení. Poskytnuté možnosti včas využil, neboť se k podkladům řízení vyjádřil v poslední den této lhůty dne 4. 12. 2024, a žalovaný se jeho námitkami zabýval. Stěžovatel sice tvrdí, že jeho lhůta k vyjádření měla uplynout až dne 16. 12. 2024 (tj. pokud by se počítala od doručení prostřednictvím veřejné vyhlášky), avšak neuvádí, že by v době oněch dalších dvanácti dnů, které by získal, podal další vyjádření, které by pro opožděnost žalovaný odmítl vypořádat. Netvrdí ani, že by snad takový postup zamýšlel.

[68] Kasační soud tedy shrnuje, že i kdyby byla stěžovatelova argumentace ohledně počátku běhu lhůty k vyjádření správná, a ten by připadl na den doručení veřejnou

pokračování

vyhláškou, takový výklad by se nijak nepromítl do stěžovatelovy právní sféry. Podstatné je, že se stěžovatel k podkladům vyjádřil včas. Tvrzená procesní vada tak nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku ani napadeného správního rozhodnutí.

III.H Poučení o kasační stížnosti

[69] V poslední námitce stěžovatel rozporoval poučení obsažené v napadeném rozsudku městského soudu o možnosti podat proti němu kasační stížnost. Dle stěžovatele bylo zasaženo do jeho práv, neboť jej městský soud nepoučil o tom, že se nepřihlíží k odstranění vad kasační stížnosti, dojde-li k němu po uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti. Stěžovatel se domáhá toho, aby se mu dostalo poučení, že na danou věc dopadá úprava § 2 odst. 8 zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury.

[70] Ke znění § 2 odst. 8 zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury NSS uvádí, že toto ustanovení bylo opakovaně aplikováno v řízeních o kasačních stížnostech, v nichž stěžovatel vystupoval.

[71] NSS tak např. usnesením ze dne 26. 6. 2024, čj. 8 As 96/2024-96, odmítl kasační stížnost stěžovatele z důvodu aplikace § 2 odst. 8 uvedeného zákona; ústavní stížnost proti tomuto usnesení Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 16. 10. 2024, sp. zn. IV. ÚS 2416/24. V pozdějším rozsudku ze dne 12. 8. 2024, č. j. 6 As 125/2024-76, bod 25, pak NSS považoval „za účelné, aby krajský soud v následných řízeních v režimu zákona o urychlení výstavby doplnil poučení o opravném prostředku tak, aby reflektovalo též § 2 odst. 8 zákona o urychlení výstavby“, současně se však vyjádřil také k postavení stěžovatele, který podal kasační stížnost i v této věci. Uvedl, že „nepřehlédl, že v projednávané věci je stěžovatelem spolek, jehož předmětem činnosti je ochrana životního prostředí (environmentální spolek), který se s normami daného právního odvětví bezpochyby často setkává, navíc zastoupen advokátkou specializující se na právo životního prostředí. Tak tomu však nebude vždy. Nelze vyloučit, že kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu v tomto právním režimu bude podávat i nezastoupený účastník řízení, který bude o odstranění nedostatku zastoupení usilovat až v průběhu řízení (§ 105 odst. 2 s. ř. s. tento postup umožňuje).“

[72] Dle shora citovaných závěrů tak bylo vhodné, aby městský soud účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení jako potenciálním stěžovatelům poskytl odpovídající poučení, jehož smyslem je to, aby se osoby neznalé této specifické právní úpravy dozvěděly, že na podání kasační stížnosti nedopadá pouze (obecná) úprava soudního řádu správního, nýbrž je třeba aplikovat i speciální úpravu obsaženou v § 2 odst. 8 zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury. V nyní posuzované věci je však tato skutečnost bez jakýchkoli pochybností stěžovateli známa i bez tohoto doplňujícího poučení.

[73] Stěžovatel je environmentálním spolkem zastoupeným advokátkou, která se specializuje na právo životního prostředí. Dotčenou úpravu proto stěžovatel zná, a to i díky tomu, že byl účastníkem v řízeních, na která NSS odkázal výše. Stěžovatel zároveň v zákonné lhůtě podal kasační stížnost, která netrpěla vadami a byla odůvodněna. Poučením, kterého se stěžovateli dostalo v napadeném rozsudku, tak nebylo do jeho práv zasaženo, i když obecně vzato bylo neúplné.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[74] Na základě výše uvedeného dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[75] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[76] Osoba zúčastněná na řízení I má podle § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci, neboť bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí napadeného žalobou. Její náklady tvoří odměna zástupce, konkrétně vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. jeden úkon právní služby v hodnotě 4 620 Kč, celkem tedy 4 620 Kč. Zástupcem požadovaný úkon převzetí a příprava zastoupení nebyl uznán, neboť byl proveden již v řízení o žalobě. Za jeden učiněný úkon právní služby náleží též náhrada hotových výdajů v paušální částce 450 Kč. Protože je zástupce plátcem DPH, jeho odměna a hotové výdaje se zvyšují o částku odpovídající této dani (tj. 21 %), celkem tedy o 1 064,70 Kč. Žalobce je tedy povinen uhradit osobě zúčastněné na řízení I k rukám jejího zástupce náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 6 135 Kč (po zaokrouhlení), a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[77] Osoby zúčastněné na řízení II a III nemají podle § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť jim soud v průběhu řízení neuložil žádnou povinnost, v souvislosti s níž by jim mohly vzniknout náklady řízení, ani nebránily vůči žalobci své právo vyplývající z rozhodnutí napadeného žalobou.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2026

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u